ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ (ПИРО БОБОВ ДОЛ)

2021–2027 г.

Най-важните опорни точки и източници на информация
за постигане европейските цели за декарбонизация в контекста на
справедливия преход и съпътстващите го процеси в Бобов дол

Декември, 2021г.

Пътната карта следва да вземе предвид следните анализи:

WWF България, анализи:

- **1) - Доклад, март 2019 г. – *„Справедлив преход - сценарии за развитие“***

Пълно издание на български, 279 страници: http://d2ouvy59p0dg6k.cloudfront.net/downloads/web_spravedliv_prehod_osnoven_doklad_prilojenia_low_res.pdf

Съкратено издание на български, 92 страници: https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/spravedliv_prehod_low_res_2.pdf

Докладът дава цялостна картина на ситуацията в региона и разглежда три сценарии за развитие на ЮВР, базирани на реалното състояние в общините, икономиката и демографията основно насочени към Бобов дол и Перник;

- **2) - Доклад, февруари 2020 г. – *„Справедливия енергиен преход – път към въглеродна неутралност“ – препоръки за промяна на политиките***

Българска версия: https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/wwf_kohle_positionspapier_bg_corr_ety_low_res.pdf

Докладът прави анализ на политиките за справедлив преход на ниво ЕС и БГ, като отправя конкретни препоръки за тяхната актуализация на местно, регионално, национално и ЕС ниво;

- **3) - Доклад, април 2021 г. – *„Новите работни места, преход от въглища към модерна икономика“***

Българска версия, 120 страници: https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/situacionen_analizbgweb020721.pdf

Докладът надгражда първите два и дава конкретни предложения за най-приложимите икономическите дейности в ЮВР, базирани на допустимостта и ограниченията на икономическите дейности, които ще бъдат финансирани по Фонда за справедлив преход. Има и глава с препоръки за Стара Загора;

- **4) - Доклад и *WWF инструмент за оценка на Териториалните планове за справедлив преход***

Има го преведен на 4 езика: https://just-transitions-plan.wwf.eu/bg/resources

Инструментът позволява да се направи оценка за ефективността на проектите в Териториалните плановете за справедлив преход. Той е насочен към политиците, общините, гражданското общество и други партньори, участващи в разработването на плановете, за да предостави информация за това какво прави един план добър и да им даде възможност да се оцени качеството на плана по време на неговото развитие.

Пътната карта следва да вземе предвид следните анализи:

Център за изследване на демокрацията, анализи:

- **5) - Доклад, юни 2021 г. – *„Сценарии за възстановяване и постигане на въглероден неутралитет на България до 2050 г. “***

Policy brief, 20 страници: https://csd.bg/bg/publications/publication/green-recovery-pathways-to-bulgarias-carbon-neutrality-by-2050/

Брийфът стъпва на разработените преди две години 3 сценария за цялостна декарбонизацията на сектор енергетика в България, като обосновава защо следващите 3 до 7 години са от решаващо значение за стартиране на прехода към зелена икономика и реализирането на богатите възможности за иновации;

- **6) - Доклад, септември 2021 г. – *„Териториални планове за справедлив преход” Наръчник за създаването на рамка за сравнителна оценка на стратегическите документи***

Само английска версия, 39 страници: https://csd.bg/bg/publications/publication/territorial-just-transition-plans/

Наръчникът представя рамка за сравнителна оценка на Териториалните планове за справедлив преход. Той е предназначена както за политици, така и за енергийни експерти, които могат да я използват за подобряването на финалните версии на стратегическите документи;

- **7) - Доклад, септември 2021 г. – *„Насърчаване на конструктивния капитал в България. Иновации в регионите и развитие на частния сектор“***

Само английска версия, 83 страници: https://csd.bg/bg/publications/publication/promoting-constructive-capital-in-bulgaria/

Докладът представя програма за действие за привличане на конструктивен капитал. Програмата е базирана на анализ на европейски и национални стратегически документи и консултации с ключови представители на бизнеса в шестте района за планиране на страната.

Пътната карта да се съобрази със следните стратегически документи:

Европейска комисия

- **8) - 28.11.2018 г. *„Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“***

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52018DC0773

Целта на дългосрочна стратегия е да потвърди ангажимента на Европа да поеме водещата роля в глобалните действия в областта на климата и да представи визия, която може да доведе до постигане до 2050 г. на нулеви нетни емисии на парникови газове чрез социално справедлив преход по икономически ефективен начин;

- **9) - 17.09.2020 *Impact assessment EC – staff working document***

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020SC0176

Оценката обосновава увеличението на амбициите за намаляване на емисиите на парникови газове за 2030 г. От -40% на -55%. Фокусира се върху необходимостта от адаптиране на архитектурата на политиките за постигане на повишената амбиция на ЕС за намаляване на парникови газове за 2030 г.;

- **10) - 17.12.2019 г. Европейски зелен пакт (Зелената сделка) и пътната карта за прилагането на Зелената сделка**

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_bg

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1576150542719&uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN

С Пакта се подновява и засилва ангажиментът на Комисията за справяне с предизвикателствата, свързани с климатичната криза и деградирането на околната среда, като се определя като определяща и приоритетна задача на настоящото поколение.

Европейският зелен пакт представлява отговор на тези предизвикателства. Това е нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на ЕС в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не зависи от използването на ресурси.

Пътната карта да се съобрази със следното законодателство:

Европейска комисия и Европейски парламент

- **11) - 14.03.2019 г. Резолюция на Европейския парламент относно изменението на климата**

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0217_BG.html

Резолюцията дава доста описателни аргументи за европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика, която трябва да бъде в съответствие с Парижкото споразумение;

- **12) - 17.12.2019 г. Европейски зелен пакт (Зелената сделка) и пътната карта за прилагането на Зелената сделка**

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_bg

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1576150542719&uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN

С Пакта се подновява и засилва ангажиментът на Комисията за справяне с предизвикателствата, свързани с климатичната криза и деградирането на околната среда, като се определя като определяща и приоритетна задача на настоящото поколение.

Европейският зелен пакт представлява отговор на тези предизвикателства. Това е нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на ЕС в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не зависи от използването на ресурси;

- **13) - 15.01.2020 г. Резолюзиця на Европейския парламент за Зелената сделка**

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0005_EN.html

Резолюцията е в подкрепа и споделя ангажимента на ЕК да превърне ЕС в по-здравословно, устойчиво, справедливо и просперираще общество с нетни нулеви емисии. Има доста описателни аргументи.

Пътната карта да се съобрази със следното законодателство:

Европейска комисия и Европейски парламент

- **14) - 21.06.2021 г. Европейски закон за климата + Фонда за Справедлив преход**

https://ec.europa.eu/clima/eu-action/european-green-deal/european-climate-law_bg

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021R1119

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1056

Законът следва да предоставят възможност на всички сектори на икономиката на Съюза да се подпомогнат за обезпечаване на водещата роля на промишлеността за развитие на иновациите в световен мащаб. Благодарение на регулаторната уредба на Съюза и усилията на промишлеността е възможно икономическият растеж да не се свързва с емисиите на парникови газове. Например между 1990 г. и 2019 г. емисиите на парникови газове на Съюза бяха намалени с 24 %, а през същия този период икономиката отбеляза растеж от 60 %;

- **15) - 11.12.2018 г. Регламент за създаването на енергийния съюз**

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32018R1999

Този регламент е спойката, която свързва амбициите за климата за 2030 и 2050 г. с реалността в енергетиката и на практика създава механизма за управление на свързване на процесите;

- **16) - 14.07.2021 г. Fit to 55% - Подготвени за 55%**

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/IP_21_3541

С Пакта се подновява и засилва ангажиментът на Комисията за справяне с предизвикателствата, свързани с климатичната криза и деградирането на околната среда, като се определя като определяща и приоритетна задача на настоящото поколение.

Европейският зелен пакт представлява отговор на тези предизвикателства. Това е нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на ЕС в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не зависи от използването на ресурси;

- **17) - 14.07.2021 г. Предложения за ревизия и промени на директивата за ВЕИ – RED II**

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52021PC0557&fbclid=IwAR0uDzuXZEDHY3smXfz7o8kuMF6Y9qjsHdD3ltszMlnA_5dHaYvEUy-62Wc

Пътната карта да се съобрази със следните финансови аспекти и регламенти:

Европейска комисия

- **18) - 14.03.2019 г. Европейската таксономия за устойчиви средства**

https://ec.europa.eu/info/publications/210421-sustainable-finance-communication_bg

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32020R0852

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=PI_COM:C(2021)2800

DNSH https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/c2021_1054_en.pdf

„Регламентът за таксономията“ беше предложен в рамките на приетия по-рано План за действие на Комисията „Финансиране за устойчив растеж“ от март 2018 г., с който се въвежда амбициозна и цялостна стратегия за финансирането за устойчиво развитие с цел пренасочване на капиталовите потоци в подкрепа на създаването на устойчив и приобщаващ растеж.

Регламентът за таксономията е важен фактор за увеличаване на устойчивите инвестиции и съответно за изпълнението на Европейския зелен пакт като част от действията на ЕС в отговор на предизвикателствата в областта на климата и околната среда. В него за дружествата и инвеститорите се предвиждат еднообразни критерии, въз основа на които да се определя кои икономически дейности може да се смятат за екологично устойчиви (т.е. допринасящи съществено за постигането на екологичните цели на ЕС, например смекчаване на изменението на климата, като същевременно не нанасят значителни вреди във връзка с постигането на другите екологични цели), като така се цели повишаване на прозрачността и последователността при класифицирането на тези дейности и се ограничава рискът от заблуждаващи твърдения за екологосъобразност и разпокъсване на съответните пазари.

Инвеститорите имат право да продължат да инвестират, както желаят, и с Регламента за таксономията не се налага задължението те да инвестират само в онези икономически дейности, които отговарят на определени критерии, като в същото време, обаче чрез инструмента за оценка Do Not Significant Harm Principle се налагат органичния към инвестициите, които се фокусират върху изкопаемите горива, чл. 19 (Изисквания по отношение на техническите критерии за проверка), параграф 3;

- **19) - European Green Deal Investment plan. Планът за инвестиции към Европейския зелен пакт, включително Механизмът за справедлив преход**

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/qanda_20_24

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_20_48

Планът цели да мобилизирани най-малко 1 трилион евро устойчиви инвестиции през следващото десетилетие. Част от плана, а именно Механизмът за справедлив преход, ще бъде насочен към осъществяването на справедлив и равнопоставен екологичен преход. Чрез него ще бъдат мобилизирани най-малко 100 млрд. евро инвестиции за периода 2021—2027 г. в подкрепа на работниците и гражданите в най-силно засегнатите от прехода региони.

Пътната карта да се съобрази със следните финансови аспекти и регламенти:

Европейска комисия

- **20) - Механизмът за възстановяване и устойчивост**

https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_bg

https://europa.eu/next-generation-eu/index_bg

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2021:057:FULL&from=EN#ntc19-L_2021057BG.01006301-E0019

Временен инструмент за стимулиране на възстановяването от пандемията. Представлява най-големият пакет от стимули, финансиран някога в Европа. Възстановяването на Европа след COVID-19 ще бъде подпомогнато с общо 2,018 трилиона евро по текущи цени в посока на една по-екологична, по-цифрова и по-устойчива Европа. Половината от средствата по Фонда за справедлив преход идват от този финансов инструмент;

- **21) - Иновационен фонд**

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/IP_21_5473

https://ec.europa.eu/clima/eu-action/funding-climate-action/innovation-fund_en

https://ec.europa.eu/clima/eu-action/funding-climate-action/innovation-fund/large-scale-projects_en

Фондът за иновации отваря отново финансиране по фонда за Иновации в размер на 1,5 млрд. евро и срок за кандидатстване до 03.03.2022 г., като България е единствената държава членка, която не излъчила focal point за използването на този финансов инструмент за декарбонизация.

Други полезни информационни източници за комуникации:

Европейска комисия

- **22) - Брошура: Going climate-neutral by 2050**

https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/92f6d5bc-76bc-11e9-9f05-01aa75ed71a1

- **23) - FactSheet по секторите на зелената сделка**

https://ec.europa.eu/info/publications/delivering-european-green-deal_bg

- **24) - FactSheet EU Energy market and Energy prices + ToolBox factsheet**

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/FS_21_5212

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/FS_21_5213

- **25) - Q&A from the EC**

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/qanda_21_3544

- **26) - Fit to 55% - архитектурата**

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_21_3671

- **27) - Енергетиката в цифри**

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_21_3672

- **28) - Аудиовизуални материали**

https://audiovisual.ec.europa.eu/en/topnews/M-006762

- **29) - Facts and Figures – Механизма за възстановяване и устойчивост**

https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d3e77637-a963-11eb-9585-01aa75ed71a1/language-bg

- **30) - Just Transition Mechanism, брошура**

https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5469b951-3744-11ea-ba6e-01aa75ed71a1/language-en